

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI SAVUNMA SANAYİİ DESTEKLEME FONU 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	12

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: 2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 2: 2021 Yılı Ekonomik Kodlara Göre Bütçe Giderleri Uygulama Sonuçları Tablosu	3
Tablo 3: 2021 Yılı Ekonomik Kodlara Göre Bütçe Gelirleri Uygulama Sonuçları Tablosu	4

KISALTMALAR

PYBS	: Program Yönetimi Bilgi Sistemi
SSB	: Savunma Sanayii Başkanlığı
SSİK	: Savunma Sanayii İcra Komitesi
SSDF	: Savunma Sanayii Destekleme Fonu

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

1985 yılında 3238 sayılı Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile “Savunma Sanayii Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı” kurulmuş, 1989 yılında 390 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Savunma Sanayii Müsteşarlığı olarak yeniden yapılandırılmıştır.

Müsteşarlık, 2017 yılında 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Cumhurbaşkanı’na bağlanmıştır. 2018 yılında ise 703 sayılı “Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” ile T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı adını almıştır.

Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB), 3238 sayılı Kanun ile oluşturulan ve Savunma Sanayii İcra Komitesi (SSİK), Savunma Sanayii Başkanlığı ve Savunma Sanayii Destekleme Fonu’ndan (SSDF) müteşekkil olan sistemin yürütme mekanizması olup Cumhurbaşkanı’na bağlı, tüzel kişiliği haiz, özel bütçeli bir kuruluştur.

7 numaralı Savunma Sanayii Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Başkanlığın kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları yeniden düzenlenmiştir. Kararname’nin “Başkanlığın görevleri” başlıklı 7’nci maddesinde Savunma Sanayii Başkanlığının görevleri;

“a) İcra Komitesinin aldığı kararları uygulamak,

b) Proje bazında yıllar itibarıyla verilecek olan alımların programlarını sipariş kontratına bağlamak,

c) Mevcut milli sanayii, savunma sanayii ihtiyaçlarına göre reorganize ve entegre etmek, yeni teşebbüsleri teşvik ve bu entegrasyona ve ihtiyaçlara göre yönlendirmek, yabancı sermaye ve teknoloji katkısı imkanlarını araştırmak, teşebbüsleri yönlendirmek, bu konudaki Devlet katılımını planlamak,

ç) Fon kaynaklarını dikkate alarak alım programlarını ve finansman modellerini belirlemek,

d) İhtiyaç duyulan modern silah, araç ve gereçlerin özel veya kamu kuruluşlarında

imalatını planlamak,

e) Gerektiğinde özel, kamu veya karma nitelikli yeni yatırımları dışa açık olmak kaydıyla desteklemek,

f) Modern silah, araç ve gereçleri araştırmak, geliştirmek, prototiplerin imalini sağlamak, avans vermek, uzun vadeli siparişler ve diğer mali ve ekonomik teşvikleri tespit etmek,

g) İşin özelliğine göre yıllar içinde yapılacak alımın şartlarını, ihtiyaç makamınca belirlenecek şartname ve standartları dikkate alarak teknik ve mali konuları kapsayan kontratları yapmak,

ğ) Savunma sanayii ürünleri ihracatı ve offset ticareti konularını koordine etmek,

h) Fondan kredi vermek veya yurt içinden ve yurt dışından kredi almak ve gerektiğinde yerli ve yabancı sermayeli şirketler kurmak ve iştirak etmek,

i) Üretilen malın kontrat muhteviyatına uyup uymadığını, kalite kontrolleri ile kontrat şartlarının yerine getirilip getirilmediğini takip etmek, belirlenmiştir.

i) Uygulama aksaklıklarının ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde çözümlenmesini temin etmek,

j) Cumhurbaşkanı tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.”

Şeklinde belirlenmiştir.

Bu çerçevede, Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen görevlerin ana eksenini, Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonuna yönelik projelerin yürütülmesi ile sanayileşme faaliyetleri teşkil etmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Savunma Sanayii Başkanlığı, Cumhurbaşkanına bağlı, tüzel kişiliği haiz, özel bütçeli bir kuruluştur. Başkanlık görevleri, Başkana bağlı 5 Başkan Yardımcılığı, Hukuk Müşavirliği, İç Denetim Birimi ve 20 Daire Başkanlığı ve 4 Grup Başkanlığı vasıtasıyla yürütülmektedir.

Savunma Sanayii Başkanlığında, 425 memur, 265 sözleşmeli personel, 162 proje bazlı sözleşmeli personel ve 146 işçi olmak üzere toplam 998 personel çalışmakta, ayrıca 13 kamu

personeli de kurumda geçici görevli bulunmaktadır.

SSB, kuruluş kanunu gereğince Savunma Sanayii İcra Komitesi aracılığıyla Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı ile irtibatlıdır. Savunma Sanayii İcra Komitesi Cumhurbaşkanlığı Başkanlığında, Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Milli Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı, Hazine ve Maliye Bakanı, SSB Başkanı ve Genelkurmay Başkanı'ndan oluşmaktadır.

SSB kamu tüzel kişiliğini haiz, mali özerkliğe sahip, özel bütçeli bir idare olduğu için Hazine ve Maliye Bakanlığı ile de irtibat halindedir. Çünkü muhasebe işlemlerini Bütünleşik Mali Yönetim Bilgi Sistemi üzerinden yürütmektedir. (Başkanlık Bütçesi Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu içerisinde yer almakta ancak Başkanlık gelirleri Fondan geldiği için ödenek tahsisi ve serbest bırakma işlemlerine ilişkin süreçler işletilmemektedir.)

1.3. Mali Yapı

SSB, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun eki (II) sayılı Cetvelde özel bütçeli kuruluşlar arasında sayılmış olup SSDF'yi sevk ve idare etmek için kurulmuştur. SSB Bütçesi, SSDF'nin %2'sini aşmayacak şekilde oluşturulmuştur. Başkanlığın 2021 yılı bütçe giderleri ve ödenekleri aşağıda tabloda gösterildiği gibidir;

Tablo 1: 2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Gider Türleri (TL)	Bütçe Ödeneği	Eklene Ödenek	Yıl Sonu Ödeneği
01 Personel Giderleri	90.553.000,00	6.613.625,73	97.166.625,73
02 Sos.Güv.Kur.Dev. Prim. Gid.	11.032.000,00	878.754,15	11.910.754,15
03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	13.616.000,00	11.274.604,00	24.890.604,00
05 Cari Transferler	2.876.000,00	2.539.559,00	5.415.559,00
06 Sermaye Giderleri	1.986.000,00	-	1.986.000,00
Toplam	120.063.000,00	21.306.542,88	141.369.542,88

Başkanlığın 2021 yılı bütçe giderleri uygulama sonuçları ve ödenek kullanım durumu aşağıdaki tabloda belirtilmiştir;

Tablo 2: 2021 Yılı Ekonomik Kodlara Göre Bütçe Giderleri Uygulama Sonuçları Tablosu

Gider Türleri (TL)	Yıl Sonu Ödeneği	İptal Edilen Ödenek	Yıl Sonu Harcama Tutarı	Toplam Ödeneğe Göre Harcama Oranı (%)
01 Personel Giderleri	97.166.625,73	260.547,47	96.906.078,26	68,55

02 Sos.Güv.Kur.Dev. Prim. Gid.	11.910.754,15	0,40	11.910.753,75	8,43
03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	24.890.604,00	1.504.560,95	23.386.043,05	16,54
05 Cari Transferler	5.415.559,00	7.038,21	5.408.520,79	3,83
06 Sermaye Giderleri	1.986.000,00	12.614,23	1.973.385,77	1,40
Toplam	141.369.542,88	1.784.761,26	139.584.781,62	98,74

SSB 2021 yılı yıl sonu toplam ödeneğinin %98,74'ü kullanılmıştır. 2021 yılında yapılan harcamaların toplam yıl sonu ödeneğine oranı personel giderlerinde %68,55; Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan devlet primi giderlerinde %8,43; mal ve hizmet alımlarında %16,54; cari transferlerde %3,83; sermaye giderlerinde ise %1,40 olarak gerçekleşmiştir.

Başkanlığın gelir türlerine göre bütçe gelirleri uygulama sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir;

Tablo 3: 2021 Yılı Ekonomik Kodlara Göre Bütçe Gelirleri Uygulama Sonuçları Tablosu

Hesap Kodu	Ekonomik Kod	Gelir Türleri	Bütçe Tahmini	Bütçe Geliri	Red ve İadeler (-)	Net Bütçe Geliri (TL)
800	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	162.000,00	142.524,86	821,22	141.703,64
800	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	50.000,00	15.596,14	-	15.596,14
800	05	Diğer Gelirler	119.851.000,00	141.317.688,76	227,94	141.317.460,82
		Toplam	120.063.000,00	141.475.809,76	1.049,16	141.474.760,60

2021 yılı itibarıyla elde edilen net bütçe gelirin bütçe tahminine oranı %117,83 olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre, 141.472.616,13 TL net faaliyet geliri elde edilmiş, 153.760.108,06 TL faaliyet gideri gerçekleşmiş, 1.049,16 TL indirim iade ve iskonto tutarı ile dönem sonunda 12.288.541,09 TL dönem olumsuz faaliyet sonucu elde edilmiştir.

Savunma Sanayii Başkanlığının ortağı olduğu şirketler ve pay oranları aşağıdaki şekildedir;

Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş.: Sabiha Gökçen Havalimanı Meydan Otoritesi sıfatı ile havalimanındaki yer hizmetleri, akaryakıt, terminal, antrepo işletmeciliği dışındaki hizmetlerin işletilmesi faaliyetlerini yerine getirmektedir. Sermayesinin %96,44'ü

Savunma Sanayii Başkanlığına aittir.

Savunma Sanayi Teknolojileri A.Ş.: Yurt savunması için ihtiyaç duyulan yüksek teknoloji ürün geliştirme ve üretme kapasitesi gelişiminin sürdürülebilirliğini sağlamak ve ulusal ekonominin ve endüstrinin tüm katmanlarına yaygınlaştırmak amacıyla öncelikle savunma havacılık, uzay ve yurt güvenliği alanlarında olmak üzere; otonom sistemler, robotik, malzeme teknolojileri, nanoteknoloji, bilişim teknolojileri, siber, biyoteknoloji, genetik, silah teknolojileri, elektronik, optik, taşıyıcı ve tahrik teknolojileri alanların geliştirilmesi ve desteklenmesi alanlarında faaliyet göstermektedir. Sermayesinin %100'ü Savunma Sanayii Başkanlığına aittir.

Teknopark İstanbul A.Ş.: 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre 3 Ekim 2009 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile İstanbul Teknoloji Geliştirme Bölgesi statüsü kazanmıştır. Sermayesinin %45'i Savunma Sanayii Başkanlığına aittir. Savunma Sanayii Başkanlığının %96,44'üne ortak olduğu Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş. Teknopark İstanbul AŞ'ye %13 oranında iştirak etmektedir.

Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.: Havacılık ve uzay sanayi sistemlerinin geliştirilmesi, modernizasyonu, üretimi, sistem entegrasyonu, yaşam döngüsü ve lojistik destek faaliyetlerini yürütmektedir. Sermayesinin %45'i Savunma Sanayii Başkanlığına aittir.

STM Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Tic. A.Ş.: Deniz ve hava platformları alanlarında proje yönetimi, dizayn faaliyetleri, ar-ge faaliyetleri gibi alanlarda mühendislik hizmetleri vermenin yanında; siber güvenlik, komuta kontrol sistemleri, görev sistemleri, simülasyon gibi teknoloji alanlarında da faaliyetler yürütmektedir. Sermayesinin %34'ü Savunma Sanayii Başkanlığına aittir.

Kırıkkale Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş.: 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre 2013 yılında kurulmuştur. Savunma sanayii sektörü odaklı teknolojik yenilik ve ar-ge projelerinin geliştirilmesini desteklemek amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir. Sermayesinin %10'u Savunma Sanayii Başkanlığına aittir.

YİTAL Mikroelektronik San. ve Tic. A.Ş.: Türkiye'de tasarımı yapılan kritik öneme sahip tüm devrelerin, yurt dışına çıkmasına gerek olmadan, yurt içinde fiziksel üretim, kılıflanma ve testini sağlamayı hedeflemektedir. Sermayesinin %20'si Savunma Sanayii Başkanlığına aittir.

TRtest Test ve Değerlendirme A.Ş.: Test, muayene, analiz, gösterim, gözetim, sertifikasyon, kalibrasyon, kalifikasyon gibi uygunluk değerlendirme altyapıları kurma, işletme, idame etme ve eğitim hizmeti vermektedir. Sermayesinin %15'i Savunma Sanayii Başkanlığına aittir.

Kazakhstan ASELSAN Engineering (KAE) Limited Sirketi: Kazakistan askeri ve sivil kuruluşları ile bölge ülkelerinin ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik elektro optik ve elektronik cihaz ve sistemleri, helikopter aviyonik ve zırhlı araçlarının modernizasyonu alanlarında faaliyette bulunmaktadır. Sermayesinin %1'i Savunma Sanayii Başkanlığına aittir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Savunma Sanayii Başkanlığında, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planı kullanılmakta olup mali tablolar bu Yönetmelik'e göre hazırlanmaktadır. Mali işlemler Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre muhasebeleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi

kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Strateji Daire Başkanlığına bağlı iç kontrol şube müdürlüğü kurulmuştur. İç kontrol şube müdürlüğü ödeme emirlerinin ödeme ve muhasebeleştirilmesi öncesi imzaların tamlığı ve belge kontrolünü yapmaktadır. Gelire ilişkin belgelerle mali tabloyu etkileyen diğer belgeler iç kontrol şube müdürlüğünün kontrolü dışında kalmaktadır. Tüm belgelerin muhasebeleştirilmesi özel bütçe muhasebe yetkililerince 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu sınırları içinde yapılmaktadır. Başkanlıkta iç kontrol sistemine ilişkin yapılan çalışmalar şu şekildedir;

- Kurumdaki tüm personele "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in Ek 1'inde yer alan "Etik Sözleşmesi" imzalatılmış ve personelin özlük dosyalarına konulmuştur.
- Kurumun organizasyon yapısı, kurumun misyon ve vizyonuna uygun olarak görev yetki ve sorumluluklar net bir şekilde belirlenmiştir.
- Performans Programı; Program, faaliyet, projeler ve kaynak ihtiyacının da yer aldığı performans programı hazırlanmakta olup yasal süresi içinde Kurumun web sayfasında duyurulmaktadır. Ancak 29.06.2004 tarihli ve 5202 sayılı Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu ve ilgili yönetmelikler gereğince Savunma Sanayii Destekleme Fonu Kaynaklı projeler için stratejik plan ve performans esasına göre bütçeleme yapılamamaktadır.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasları belirleyen Yönetmelik esas alınarak 20.11.2015 tarihinde Ödemelerin Gerçekleşmesi ve Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi yayınlanarak yürürlüğe girmiş olup Ön Mali Kontrol Sistemi de bu yönergeye uygun olarak yürütülmektedir. Limitleri aşan tüm taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları kontrole tabi tutulmaktadır. Yönergede kontrole tabi tutulmayan taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları bulunmamaktadır. İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve

Esaslarda yer alan ve ön mali kontrole tabi mali karar ve işlemlerin dışında ön mali kontrole tabi karar olarak Savunma Sanayii Başkanlığı Ödemelerin Gerçekleşmesi ve Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi madde 13 ve 14'te Savunma Sanayi Destekleme Fonundan yapılan harcamalara ilişkin sözleşme tasarıları ve yine bu fondan verilecek kredilerin mali mevzuat hükümlerine göre kontrol edileceği yönergeye eklenmiştir.

- Kurumda yapılan işlerin iş tanımları yapılmasına ilişkin olarak, Program Yönetimi Bilgi Sistemi (PYBS) adı altında kurumun bütün işlemlerini kapsayacak şekilde oluşturulan sistem %80 oranında uygulanmaktadır. PYBS içinde rapor ve analiz sunan sistemler mevcut bulunmakla birlikte ihtiyaç duyulan alanlarda da rapor ve analiz yapma bilgi sistemi altyapısı mevcuttur.

- Faaliyet raporları ve sonuçları Kurum web sitesinde duyurulmaktadır.

- İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanırken belirlenen standartları içerecek şekilde hazırlanmıştır. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemler ve sonuçları revize edilme ve takip çalışmaları yapılmaktadır.

- Kurumda üst yöneticinin onayı ile İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmuştur. Kurul, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirmiş üst yöneticinin onayına sunmuştur.

- İç Kontrol faaliyetleri ve kapsamı hakkında dönem dönem kurum genelinde tüm kadroları kapsayacak şekilde eğitimler verilmiş olup iç kontrolün bazı bileşenlerine hizmet eden mekanizmalar kurumda PYBS sistemi ile entegre olmuştur.

- İç Kontrol Yönergesi 26.11.2015 tarihinde yayımlanarak Başkanlık genelinde yürürlüğe girmiş olup kurumun web sitesinde yayımlanmıştır. Kurumda iş ve işlemler bu Yönerge esaslarına göre yürütülmektedir.

- Kurumda hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlendiğinde web sitesinde ve portalde genelge eki ile personele duyurulmaktadır

- Birim faaliyet raporları düzenlenerek güvence beyanları verilmektedir.

- Kurumda görev yapan sertifikalı Muhasebe Yetkilisi sayısı 2 olup biri kadrolu diğeri Başkanlık oluruna istinaden geçici görevlendirilmiştir.

- İdare bütçesinin ilk altı aylık uygulama sonuçları ile ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedefleri süresi içinde Kurumun web sayfasında yayınlanarak kamuoyuna duyurulmaktadır.

- Kurum personeli portalde yayımlanan ve uygulamaya konulan "Başkana Yaz" butonunu kullanarak hata, usulsüzlük ve yolsuzlukları ve her konuda iletmek istediği konuları doğrudan Başkana iletebilmektedir.

- Stratejik Plan hazırlanırken mevzuat ve ilgili birim personelinin katkılarıyla oluşturulmuştur. 100 Günlük eylem planı doğrultusunda 2019-2023 Stratejik Plan hazırlanmıştır.

- İç Kontrol Sistemi yıllık olarak değerlendirilmemektedir.

- İç denetim biriminde biri başkan olmak üzere 5 iç denetçi bulunmaktadır. Düzenlenen raporlar Başkanlık Makamına sunulmuştur.

- Risk Yönetimine ilişkin kurumsal ve üst düzey politikalar olan Risk Yönetimi Stratejisi belirlenmemiş dolayısıyla bu yaklaşım ve politikaların yazılı olarak ortaya konduğu belge olan ve Başkanlığın İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından hazırlanması gereken Risk Strateji Belgesi hazırlanmamıştır.

Genel olarak bakıldığında iç kontrol sisteminin kurumun genelinde sahiplenildiği ve sistemin geliştirilmesi yönünde bu konudaki mevzuata uygun adımlar atıldığı anlaşılmıştır. İç kontrol sisteminin etkinliği için önemli bir unsur olan kurumsal risk yönetim çalışmaları başlamıştır. Ancak kurumsal risk yönetimi yapılandırılmasında önem arzeden risk yönetimi stratejisinin oluşturulması henüz tamamlanmamıştır. Bu bağlamda, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunca Risk Strateji Belgesinin hazırlanması ve risk yönetim stratejisinin oluşturulması gerekmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Savunma Sanayii Başkanlığı 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI
SAVUNMA SANAYİİ DESTEKLEME
FONU**

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	12
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	15
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	16
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	16
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	17

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1:2021 Yılı Savunma Sanayii Destekleme Fonu Faaliyet Sonuçları Tablosu 14

KISALTMALAR

EGM	: Emniyet Genel Müdürlüğü
JGNK	: Jandarma Genel Komutanlığı
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
MİT	: Milli İstihbarat Teşkilatı
SGK	: Sahil Güvenlik Komutanlığı
SSB	: Savunma Sanayii Başkanlığı
SSDF	: Savunma Sanayii Destekleme Fonu
SSİK	: Savunma Sanayii İcra Komitesi
SSM	: Savunma Sanayii Müsteşarlığı
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TSK	: Türk Silahlı Kuvvetleri

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

3238 sayılı Savunma Sanayii İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 12'nci maddesi ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin (TSK) modernizasyonunun sağlanması ve ülkemizde modern savunma sanayiinin kurulması için gerekli kaynağın, genel bütçe dışında devamlı ve istikrarlı bir şekilde temini amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) nezdinde ve Başkanlık emrinde Savunma Sanayii Destekleme Fonu (SSDF) kurulmuştur.

SSDF kaynakları, Savunma Sanayii İcra Komitesi tarafından alınan kararlar çerçevesinde TSK'nın modernizasyonu, istihbarat ve güvenliğe yönelik Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) acil ihtiyaçları, Jandarma Genel Komutanlığı (JGNK), Sahil Güvenlik Komutanlığı (SGK) ile Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) Başkanlığı ihtiyaçlarının karşılanması ve savunma sanayiinin geliştirilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) sorumluluğunda yürütülen projelerin finansmanının esas itibariyle SSDF'den karşılanması amaçlanmıştır.

Diğer taraftan; TSK, EGM, JGNK, SGK ve MİT haricindeki kamu kurum ve kuruluşlarının Başkanlığın faaliyet alanına giren ihtiyaçları da Bütçe Kanunu veya ilgili kanunlarda yeralan hükümlere istinaden kaynağının Fona aktarılması şartıyla Başkanlık tarafından tedarik edilebilmektedir.

3238 sayılı Kanun çerçevesinde oluşturulan Savunma Sanayii İcra Komitesi (SSİK) SSDF'nin karar mekanizmasıdır. SSİK, Cumhurbaşkanının başkanlığında; Cumhurbaşkanının görevlendireceği Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Hazine ve Maliye Bakanı, İçişleri Bakanı, Milli Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı ve Savunma Sanayii Başkanından oluşur. Cumhurbaşkanının katılmadığı toplantılarda, Cumhurbaşkanı yardımcısı vekâleten Komiteye başkanlık eder. Komite, Cumhurbaşkanının daveti üzerine toplanır. Komitenin sekretarya hizmetlerini Başkanlık yürütür. Komite toplantılarının gündemi Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir. 7 numaralı Savunma Sanayii Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 6'ncı maddesinde Komitenin görevleri;

“a) Savunma sanayiinin geliştirilmesi için tespit edilen genel strateji ve ilkeler istikametinde kararlar almak,

b) Türk Silahlı Kuvvetleri için Stratejik Hedef Planına ve Jandarma Genel Komutanlığı,

Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü için İçişleri Bakanlığının güvenlik önceliklerine göre temini gerekli olan modern silah, araç ve gereçlerin üretimi, yurt içinden veya gereği halinde yurt dışından tedariki hususunda karar almak,

c) Kamu ve özel sektörün yabancı sermaye ve teknoloji katkısı ile savunmaya yönelik üretim tesisleri kurma imkânlarını araştırmak, yönlendirmek ve tahakkuk planlarını takip etmek, bu gibi tesislerin kuruluşuna gerektiğinde Devletin iştiraki için prensip kararı almak,

ç) Sağlanacak modern silah, araç ve gereçlerin araştırılması, geliştirilmesi, prototip imali, avans verilmesi, uzun vadeli siparişler ve diğer mali ve ekonomik teşviklerin tespiti istikametinde Başkanlığa talimat vermek,

d) Savunma sanayii ürünleri ihracatı ve offset ticareti ile karşılıklı ticaret konusunda kararlar almak,

e) Savunma sanayii ile ilgili kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak,

f) Fonun, 7.11.1985 tarihli ve 3238 sayılı Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 10'uncu maddesinin ikinci fıkrası hükmü hariç, kullanım esaslarını tespit etmek,

g) Savunma sanayii alanındaki insan kaynağının geliştirilmesi amacıyla Fondan verilecek eğitim destek miktarlarının belirlenmesi ve personele yapılacak ödemeler hususlarında karar almak,"

Şeklinde belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

SSDF, Cumhurbaşkanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğine sahip, SSB faaliyetlerini gerçekleştirmede kullanılan bir kaynaktır. Fon, SSB personeli tarafından idare edilmekte olup kendine ait müstakil bir insan kaynağı bulunmamaktadır. Proje Bazlı Sözleşmeli 162 SSB personelinin özlük hakları SSDF kaynaklarından karşılanmaktadır.

SSDF muhasebe işlemlerini Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütünleşik Kamu Mali Yönetimi Bilişim Sistemi üzerinden yürütmektedir. Ancak SSDF Bütçesi Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu içerisinde yer almadığı için ödenek tahsisi ve serbest bırakma işlemlerine ilişkin süreçler çalışmamaktadır.

Savunma Sanayii Destekleme Fonunun kullanım esaslarını tespit etmek ve savunma sanayii alanındaki insan kaynağının geliştirilmesi amacıyla Fondan verilecek eğitim destek miktarlarının belirlenmesi ve personele yapılacak ödemeler hususlarında karar almak Savunma Sanayii İcra Komitesinin görevlerinden olduğu için SSB, Fona ilişkin olarak Komiteyi oluşturan Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı ile irtibat halindedir.

1.3. Mali Yapı

SSDF genel bütçe dışında TCMB nezdinde ve SSB'nin sevk ve idaresinde kurulmuştur. Fona ilişkin harcamalar Savunma Sanayii İcra Komitesi kararları çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Fona ilişkin yapılan gelir-gider tahminleri, ödeme planları, kaynak yönetimi vb. işlemler Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca yürütülmektedir.

Fonun ana gelir kalemleri; Gelir, Kurumlar, Motorlu Taşıtlar ile Veraset ve İntikal Vergisi hasılatlarından alınan paylardan oluşmaktadır.

Fonun 2021 yılı ekonomik kodlara göre gider ve gelir kalemleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir;

Tablo 1:2021 Yılı Savunma Sanayii Destekleme Fonu Faaliyet Sonuçları Tablosu

GİDERLER HESABI (TL)				GELİRLER (TL)			
Ekonomik Kodlar				Ekonomik Kodlar			
630	01	Personel Giderleri	95.435.565,87	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	118.400.164,07
630	02	SGK Giderleri	11.032.761,00	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar	729.043,51
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	30.344.466.583,18	600	05	Diğer Gelirler	34.245.826.649,64
630	04	Faiz Giderleri	-	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	398.877.609,55
630	05	Cari Transferler	140.000.000,00				
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	462.856.514,03				
630	13	Amortisman Giderleri	10.836.516,98				
		TOPLAM	31.064.627.941,06			TOPLAM	34.763.833.466,77

2021 yılında SSDF'nin faaliyet gelirleri; Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri 118.400.164,07 TL, Alınan Bağış ve Yardımlar 729.043,51 TL, Diğer Gelirler

34.245.826.649,64 TL ve Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri 398.877.609,55 TL olmak üzere toplam 34.763.833.466,77 TL olarak, faaliyet giderleri ise; Personel Giderleri 95.435.565,87 TL, SGK Giderleri 11.032.761,00 TL, Mal ve Hizmet Alım Giderleri 30.344.466.583,18 TL, Cari Transferler 140.000.000,00 TL, Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri 462.856.514,03 TL ve Amortisman Giderleri 10.836.516,98 TL olmak üzere toplam 31.064.627.941,06 TL olarak gerçekleşmiştir. Buna göre SSDF'nin dönem olumlu faaliyet sonucu 3.699.205.525,71 TL'dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

SSDF'de Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planı kullanılmakta, mali tablolar bu Yönetmelik'e göre hazırlanmaktadır. Mali işlemler Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre muhasebeleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tâbi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Savunma Sanayii Başkanlığı Savunma Sanayii Destekleme Fonu 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çeręevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi iğerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>